

จดหมายข่าว

กรมป่าไม้

Royal Forest Department

“...การที่จะมีต้นไม้สำหรับใช้ชั่วคราวเท่านั้นสำคัญอยู่ที่การรักษามันและปลูกป่าบริเวณต้นน้ำซึ่งเป็นยอดเขาและเนินสูงชัน ต้องมีการปลูกป่าโดยไม้ยืนต้น และปลูกไม้พุ่ม ซึ่งไม้พุ่มนั้นทางธรรมชาติจะคิดไปใช้ไม่ได้ แต่ต้องมีการปลูกป่าทดแทนเป็นระยะ ส่วนไม้ยืนต้นนั้นจะช่วยให้สภาพดินสามารถฟื้นเป็นชั้นตอนหนึ่งของระบบการไหล่น้ำลงบนธารน้ำไหล ทั้งยังช่วยยึดดินบนเขาไม่ให้พังทลายเมื่อเกิดฝนตกฉีกด้วยซึ่งถ้ารักษาสภาพป่าไว้ได้ใช้ผลแล้วท่อนั้นก็จะนำไปใช้ชั่วคราว...”

พระราชสาร วันที่ 14 เมษายน พ.ศ. 2520
ณ ที่สำนักงานธรรมาฐาน จังหวัดชลบุรี



พันธุ์ไม้ของกรมป่าไม้
ด้านหน้า 8



๑๐๐ ปี สวนป่า กรมป่าไม้
ด้านหน้า 4-5



ปลูกต้นไม้เพื่อประโยชน์
ด้านหน้า 7

ป่าไม้ รุกกินพื้นที่ ถึง 11 นก.



กรมป่าไม้ พลโท โฉมจิตงาน “วันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ” ประจำปี 2564 เน้นการดำเนินการตามแผนฯ 25 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 โดยยึดพื้นที่ป่า เพื่อ

สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและฟื้นฟูป่าไม้ให้กลับคืนมาดังเดิม

นายสุวิทย์ วิฑนเมณี อธิบดีกรมป่าไม้ กล่าวในงานฉลองเช้าเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2564 ณ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่า สืบเนื่องจากการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานวันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ประจำปี 2564 โดยได้มีอำนาจจตุรรมตริที่ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจสั่งการให้สำนักงานป่าไม้ส่วนกลางทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 14 ม.ค. 2532 ซึ่งต่อมาได้ถือเอาวันที่ 14 มกราคม ของทุกปีเป็น “วันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ” เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงผล

กระทบจากการตัดไม้ทำลายป่า จนทำให้เกิดความเสียหายต่อสภาพป่าไม้ของชาติ และภัยธรรมชาติต่างๆ ที่เกิดขึ้น ป่ามั่งความเสียหายและความสูญเสียอย่างร้ายแรงแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ

สำหรับการจัดงานวันอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาติ ประจำปี 2564 ปี กรมป่าไม้มุ่งเน้นที่การดำเนินงานเพื่อให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้นในการป้องกันรักษาป่า และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ โดยการบังคับคดีในการมีที่ดินของและบริวารไม่ยอมออกจากป่าตามคำพิพากษา และการใช้มาตรการปกครองออกคำสั่งให้ผู้กระทำผิดหรือคน ทำลายสิ่งปลูกสร้างหรือพืชผลอาสินออกไปให้พ้นจากเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตามมาตรา 25 แห่ง พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 อย่างเข้มงวด โดยจะทำการยึดพื้นที่ดินแล้วปลูกไม้ป่าเสริมเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ โดยจะดำเนินการป่าร้อยละ 4 จังหวัด คือ เชียงใหม่ พิษณุโลก ระนอง และนครราชสีมา

ส่วนกิจกรรมประเพณีสวนป่าในวันที่ 11 ม.ค. 2564 อธิบดีกรมป่าไม้ จะทำพิธีปล่อยแถวเจ้าหน้าที่ ณ พื้นที่ว่าการ ๑.๖๖ จ.เชียงใหม่ เพื่อดำเนินการรื้อถอนพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 10 ไร่ ซึ่งที่ป่าสงวนไค ๖.6 ค.ม.๑๓๐ ๑.๖๖๖ โดยหลังจากการรื้อถอนแล้วจะดำเนินการปลูกพันธุ์ไม้ท้องถิ่น จำนวน 400 ต้น ทดแทน ส่วนในวันที่ 14 ม.ค. 2564 จะดำเนินการ

★ ด้านหน้า 8

ป่าไม้พร้อมรับมือไฟป่าแรงบรรณรงค์ 8 จ.ว. ภาคเหนือ

กรมป่าไม้เตรียมพร้อมป้องกันไฟป่า จัดอบรมพนักงานดับไฟป่าทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง พร้อมเตรียมเปิดโครงการบรรณรงค์วันปลอดควันพิษจากไฟป่า ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่

นายสุวิทย์ วิฑนเมณี อธิบดีกรมป่าไม้ กล่าวถึงแนวทางการรับมือปัญหาไฟป่าในช่วงหน้าแล้งที่กำลังจะมาถึง พร้อมเร่งฝึกอบรบพนักงานดับไฟป่า เพื่อเตรียมความพร้อมในการออกปฏิบัติงานดับไฟป่าทั้งในภาคฤดูฝนและฤดูแล้ง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ด้านพฤติกรรมการควบคุมไฟป่า ความรู้ไปกับการฝึกทักษะการปฏิบัติงาน

ควบคุมไฟป่าตามหลักวิชาการที่ถูกต้องและเกิดความปลอดภัยกับตนเอง ในขณะออกปฏิบัติงาน รวมทั้งสามารถปฏิบัติงานร่วมกันเป็นหมู่คณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อธิบดีกรมป่าไม้ยังกล่าวต่ออีกว่า ไฟป่าเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อทางตรงและทางอ้อมต่อทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพของพืช สัตว์ และจุลินทรีย์ในดิน นอกจากนี้ไฟป่ายังส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตโดยรวมของประชาชนในพื้นที่อีกด้วย ซึ่งไฟป่า

★ ด้านหน้า 8



ที่ปรึกษา

สุวิทย์ วิเศษมณี

อธิบดีกรมป่าไม้

ชลธิศ สุรัสวดี

เลขาธิการ

ประยุทธ์ หล่อสุวรรณศิริ

รองอธิบดีกรมป่าไม้

บรรณาธิการ

ไพฑูริย์ วิเศษเจริญธรรม

ผอ.สำนักบริหารกลาง

กองบรรณาธิการ

อานวยพร ชลดำรงกุล

โสภาศ พันธุ์ทอง

สุกัญญา ไตรสินธุ์

ปรเมษฐ มิญญา

ธนาธิมา ฉัตรวิทย์

พงษ์ปาริวันทร์ บุญภัทร

ขวัญธรา ศรีอรุณนิรันดร์

ไวจนา นันททอง

สมศักดิ์ ไชยโสมจิตต์

สุรสาธิตา สุทธิศิริศิลป์

อชิรญาณ์ หามนตรี

ปวิวรรณ น้อยเหล็ก

อภิชาติ รมศรี

วัชรภา เกษร

วิภาดา ชัยสุขสันต์

ธีรพล ชำนาญพล



บท. แดลง

คริตศักราชใหม่ 2554 ครั้น ๒๒ ก็ผ่านกันไปสำหรับเทศกาลแห่งความสุข ช่วงเวลาแห่งการเฉลิมฉลอง หลายๆ คน ได้กลับมาต่างจังหวัดพบปะญาติพี่น้อง หลายคนเดินทางท่องเที่ยวพักผ่อน และอีกหลายๆ คน ที่พักผ่อนอยู่กับบ้านไม่ได้เดินทางไปไหน แต่ก็คงจะมีความสุขและได้พักผ่อนกันอย่างเต็มที่มาแล้ว สำหรับที่จะเริ่มต้นทำงานในปีใหม่นี้ ก็ขอให้ทุกๆ คน พบเจอแต่สิ่งดีๆ ในปีใหม่ ปีการค้ำยนี้ครับ

ครั้น ในปีนี้ ปี 2554 เป็นปีมหามงคลที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จะทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 84 พรรษา หรือ 7 รอบ คณะรัฐบาลตลอดจนหลายๆ หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ต่างเตรียมงานเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อประเทศไทยและปวงชนชาวไทยตลอดมา ในส่วนของการทรงพระพิทักษ์ธรรมาธิและสิ่งแวดล้อมเอง ก็มีโครงการ “ทำดีเพื่อแผ่นดิน” เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ ได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถเพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน และเพื่อพระเจ้าแผ่นดิน ให้สมกับคำว่า “ข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ”

สำหรับคุณผู้่านทุกท่าน สามารถร่วม “ทำดีเพื่อแผ่นดิน” ได้ด้วยการปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดีของแผ่นดินในทุกๆ ด้าน รวมถึงร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และป้องกันการพัฒนาทุกด้านไม่ทำลายป่า ร่วมกันปลูกต้นไม้ ร่วมกันเป็นหูเป็นตาให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและที่สำคัญ อย่างเป็นผู้ถูกทุกคิดไม่ทำลายป่าตนเอง

ครั้น ร่วมทำดีเพื่อแผ่นดินได้ต่างๆ เพื่อคุณผู้่านพบเห็นเหตุการณ์การบุกรุกทำลายป่า ทำลายป่า ปลูกป่าไม่ป่า หรือการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แจ้งได้สายด่วนสิ่งแวดล้อม Green Call 1310



ปฏิทินวันสำคัญ

1 มกราคม	2554	วันขึ้นปีใหม่		
8 มกราคม	2554	วันเด็กแห่งชาติ		
14 มกราคม	2554	วันอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรม		
2 กุมภาพันธ์	2554	วันแม่แห่งชาติ		
18 กุมภาพันธ์	2554	วันมาฆบูชา		
24 กุมภาพันธ์	2554	วันตรุษจีน		

พันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน

ทุ้งฟ้า

พันธุ์ไม้พระราชทานเพื่อปลูกเป็นมงคล:

จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อวิทยาศาสตร์:

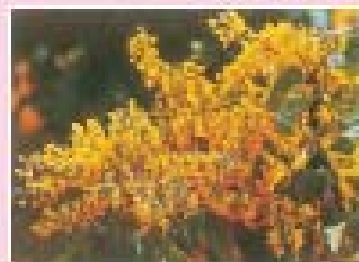
Albizia macrophylla Will. ex G.Don

ชื่ออื่น:

กระทุ้งฟ้าไม้ ทุ้งฟ้าไก่ หินเทียน หอมฟ้าขาว

ประโยชน์:

ไม้ใช้ทำกระดานพื้น ฝา เครื่องเรือนและเครื่องใช้ต่างๆ ฝักหั่นเป็นฝักคั่วใช้กินได้ รากใช้ผสมยาบำรุงร่างกาย บำรุงกำลัง



ประดู่บ้าน

พันธุ์ไม้พระราชทานเพื่อปลูกเป็นมงคล:

จังหวัดภูเก็ต

ชื่อวิทยาศาสตร์:

Pterocarpus indicus Will.

ชื่ออื่น:

ประดู่บ้าน ประดู่บ้านน้อย ประดู่ตาช

ประโยชน์:

เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งก่อสร้าง เป็นสีตกให้น้ำฝาดสำหรับย้อมผ้า และใช้สีน้ำย้อมผ้าสำหรับย้อมผ้า แก่นไม้ใช้ย้อมผ้า

เทพทวาร

พันธุ์ไม้พระราชทานเพื่อปลูกเป็นมงคล:

จังหวัดพังงา

ชื่อวิทยาศาสตร์:

Cinnamomum porrectum (Sieber.) Kosterm.

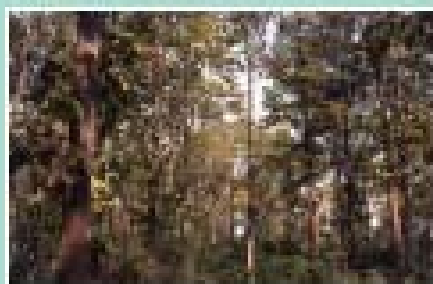
ชื่ออื่น:

จระเข้ทอง ขลุ่ยหินขาว หินดอกขาว หินขาว

ประโยชน์:

เนื้อไม้ใช้ทำสิ่งก่อสร้าง ใช้ในทางยาและเครื่องสำอาง ทำสิ่งของ หักเป็นเส้นเป็นฝักคั่วใช้กินได้ รากใช้ผสมยาบำรุงร่างกาย บำรุงกำลัง รากใช้ผสมยาบำรุงร่างกาย บำรุงกำลัง รากใช้ผสมยาบำรุงร่างกาย บำรุงกำลัง





นับตั้งแต่การปลูกไม้ได้รับการสถาปนาขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2439 โดย พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าสุทธมนฑลวรานุวัตร วรโกศลที่ 6 แห่ง เชียงใหม่ผู้ดูแลพระนิเวศการป่าไม้บริเวณประเทศในล้านช้างฯ ทั้งด้านการบริหาร จัดการการใช้ประโยชน์ การป้องกันรักษาป่า การศึกษาค้นคว้า การปลูก และเก็บผลยางไม้ ฯลฯ รวมจนมีอายุครบ 114 ปี ในปัจจุบัน

การปลูกไม้ ได้ทำการทดลองปลูกสร้างสวนป่าครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2440 ในสมัยที่ Mr. W.F. Lloyd เป็นเจ้ากรมป่าไม้ โดยพระยาวัน พุทธรักษา (ทองคำ เศรษฐี) เมื่อครั้งดำรงตำแหน่งป่าไม้ภาคพื้น ได้ทำการทดลองปลูกสวนสักบริเวณท้องที่ป่าแม่ปาน อ.สูงเม่น จ.แพร่ โดยใช้วิธีหยอดเมล็ดของหุตุตามแบบแผนในท่อน ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจ อย่างไรก็ตาม การปลูกสร้างสวนป่าที่นับว่าเป็นการปลูกอย่างจริงจังนั้น ได้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2453 ที่สวนสักแม่พริก อ.เด่นชัย จ.แพร่ ในปีพ.ศ. 88 ไร่ และที่สวนสักแม่จี่ว อ.สูงเม่น จ.แพร่ ปีพ.ศ. 197 ไร่ โดยใช้การหยอด เมล็ดของหุตุปลูกโดยตรง ในปี พ.ศ. 2478 การปลูกไม้ให้ผลของปลูกไม้สัก โดยใช้เมล็ดสักแทนเมล็ด หิป่าฝายทองแดง อ.สูงเม่น จ.แพร่ของสวน ป่าราษฎร ได้ผลดีกว่าการปลูกด้วยเมล็ดหรือย้ายปลูกด้วยกล้าเป็นอย่างมาก ดังนั้น จึงได้มีวิธีปลูกสักด้วยเมล็ดหรือย้ายปลูกด้วยกล้าเป็นอย่าง มาก ดังนั้น จึงได้มีวิธีปลูกสักด้วยเมล็ดหรือย้ายปลูกด้วยกล้าเป็นอย่าง มาก ดังนั้น จึงได้มีวิธีปลูกสักด้วยเมล็ดหรือย้ายปลูกด้วยกล้าเป็นอย่าง มาก



ป่าไม้ภูเขินพื้นที่

★ ต่อจากหน้า 1

พรหมกันโธ 8 จังหวัด คือที่ จ.นครราชสีมา บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขินเขตรอยต่อเขต อ.ขุขันธ์ ทำการรื้อถอนพื้นที่ปลูกป่าต้นน้ำดิบ จำนวน 8 แปลง เนื้อที่ 148 ไร่ จ.พิษณุโลก บริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่าภูเขิน ๗.7 คม่อโพธิ์ อ.นครไทย ทำการรื้อถอนพื้นที่ปลูกยางพารา เนื้อที่ 488 ไร่ และที่ จ.ระนอง ในพื้นที่ อ.กระบุรี ทำการรื้อถอนพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 8 แปลง เนื้อที่ประมาณ 27 ไร่ โดยหลังจากการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างหรือพืชผล อาสินแล้ว จะดำเนินการปลูกไม้ป่าเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ให้กลับมาเป็นพื้นที่ป่าไม้ให้ชุมชนอนุรักษ์ต่อไป

“แผนการดำเนินงานของการป่าไม้ ต่อจากนี้ ผมได้ให้นโยบายกับเจ้าพนักงานป่าไม้ในพื้นที่ไปแล้วว่า ให้ดำเนินการตามมาตรา 26 ที่กำหนดให้พนักงานเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตั้งแต่ปี (1) ตั้งให้ผู้นับถือผู้ใดออกจากป่าสงวนแห่งชาติ หรือให้ลดเว้นการกระทำใดๆ ในเขตป่าสงวนฯ ในการมีพิธีหรือเหตุจึงจำควรหรือเหตุอันสมควร สงสัยว่า มีการกระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้ (2) ตั้งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิด พ.ร.บ. นี้ รื้อถอน แก้ไข หรือทำประการอันใดแก่อสิ่งที่เป็นอันตราย หรือสิ่งๆ ทำให้เสื่อมสภาพในเขตป่าสงวนฯ ภายในเวลาที่กำหนดให้ (3) จัด ทำลาย รื้อถอน แก้ไข หรือทำประการอันเมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม (2) ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดหรือผู้กระทำความผิดแก้ตัวไม่พบ

เจ้าพนักงานเจ้าพนักงานป่าไม้ได้ปฏิบัติตามอย่างหนึ่งอย่างใดดังกล่าว และได้ยื่นคำใช้จำคุก การนั้น ให้ผู้กระทำความผิดใช้หรือออกคำใช้จำคุกนั้นทั้งหมด หรือให้พนักงานเจ้าพนักงานป่าไม้ หรือพนักงานที่มิได้ไปได้ออกหมายขอลดอาชญาหรือชดเชยโดยวิธีอันตามที่กำหนดสมควร เพื่อขอใช้คำใช้จำคุกนั้น และให้ป่าความในมาตรา 1827 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ แก่เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินนั้นโดยอนุโลม สำหรับมาตรา 26 นี้ กรมป่าไม้จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดไป โดยหลังจากการรื้อถอนแล้ว จะปลูกฟื้นฟูสภาพป่าในช่วงฤดูกาลที่เหมาะสมต่อไป ผมเชื่อว่า การดำเนินการดังกล่าวข้างต้นนี้จะช่วยป้องกันรักษาป่า และเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้กับประเทศไทยได้อย่างดี มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นรูปธรรม” อธิบดีกรมป่าไม้กล่าว

ป่าไม้รับมือไฟป่า

★ ต่อจากหน้า 1

ที่เกิดขึ้นทั้งหมดมีสาเหตุมาจากมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะการเก็บหาของป่าเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดไฟป่ามากที่สุด รองลงมาได้แก่ การล่าสัตว์ เผาไร่เพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูก และการเผื่อสัตว์ ตามลำดับ

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ที่มีอิทธิพลเกี่ยวกับปัญหาไฟป่าของประเทศไทย พบว่าในปี 2558 ที่ผ่านมา สถานการณ์ไฟป่ามีความรุนแรงขึ้น เนื่องจากความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศและปัญหาสภาวะโลกร้อน (Global Warming) ที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดความแห้งแล้งอย่างรุนแรงและกว้างขวาง จากความแห้งแล้งของภูมิอากาศที่เกิดขึ้นจะทำให้สภาพป่าแห้งแล้งตามไปด้วย จึงทำให้โอกาสเกิดไฟป่ามีมากขึ้น

กรมป่าไม้จึงได้จัดให้มีโครงการฝึกอบรม หลักสูตรพนักงานดับไฟป่าขึ้น เพื่อให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน

นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีโครงการรณรงค์วันปลอดควันพิษจากไฟป่า ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2554 ที่จังหวัดเชียงราย เพื่อรณรงค์ให้ประชาชนในกลุ่ม 8 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง พะเยา แพร่ และน่าน ซึ่งเป็นจังหวัดที่เสี่ยงต่อการเกิดไฟป่า เพิ่มความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการกระทำใดๆ ที่จะก่อให้เกิดไฟป่า และเชิญชวนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันไฟป่า ลดความสูญเสียจากควันไฟป่าเพื่อลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนให้มีความปลอดภัยและลดการสนับสนุนในการป้องกันไฟป่าลดความสูญเสียจากควันไฟป่า ในปี 2554 นี้

แบบรู้มาก

ชีเหล็ก

ชื่อวงศ์	LEGUMINOSAE - CAESALPINIOIDEAE
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Cassia siamea</i> Lam.
ชื่อพื้นเมือง	ชีเหล็กหลวง (ภาคเหนือ) ชีเหล็กบ้าน ชีเหล็กใหญ่ (ภาคกลาง) ชีเหล็กพัน (ราชบุรี) ผักจี๊ด (เงี้ยว - แม่ฮ่องสอน)



ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลำต้น เป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็กถึงขนาดกลาง เติบโตได้ดีในดินปนทราย เป็นพุ่มกลม เปลือกนอกสีเทาหรือน้ำตาลดำ แยกเป็นสะเก็ด ใบ เรียงตัวแบบขนาน ใบอ่อนรูปขอบขนานหรือรูปรี ปลายใบป้านหรือกลมโคนใบมน เรียงตัวแบบตรงกันข้าม 5-12 คู่ ขนาดใบกว้าง 1-1.6 เซนติเมตร ยาว 3.6-4 เซนติเมตร ใบอ่อนสีเหลืองอ่อน ใบแก่บางสีเขียวไม่มีขน เส้นแขนงใบข้างละ 10-12 เส้น ก้านใบยาว 1-2 มิลลิเมตร ดอก สีเหลืองสด ออกเป็นช่อแบบแยกแขนงตามปลายกิ่ง ช่อดอกยาวประมาณ 30 เซนติเมตร กลีบเลี้ยงเดี่ยวจำนวน 5 กลีบ กลีบดอกจำนวน 5 กลีบ มีเกสรตัวผู้ 10 อัน โดยจะมีเกสรตัวผู้จำนวน 2 อัน ที่ยาวเป็นพิเศษ ดอกบานเต็มที่ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2.5-4 เซนติเมตร ผล เป็นฝักแบน ลำต้นสาขาค่อนข้างเลื้อย เมื่อฝักแก่จะแตกออกตามตะเข็บทั้งสองข้างเมล็ดมีสีน้ำตาลเข้ม มีจำนวน 20-30 เมล็ด

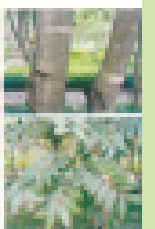
การขยายพันธุ์

สามารถขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด เมล็ดของชีเหล็ก 1 กิโลกรัม จะมีเมล็ดประมาณ 48,000 เมล็ด การปฏิบัติก่อนเมล็ดก่อนทำการเพาะเพื่อเร่งการงอก ทำได้โดยการแช่เมล็ดในน้ำร้อนอุณหภูมิ 80-90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 18 ชั่วโมง ความร้อนจะช่วยละลายสารเคลือบผิวเปลือกเมล็ด

การนำไปใช้ประโยชน์

ด้านอาหาร ใช้ส่วนของยอดอ่อน ใบอ่อน ผลสดออกสุก มาปรุงเป็นอาหาร ยอดอ่อนและผลสดจะมีรสอหิ มีมากในช่วงปลายฤดูฝน

ด้านสมุนไพร แก้วหูขาว แก้วหูดำ ชันนิสสาระ แก้วหูดำ ถั่วพิษใช้ขับเสมหะ ถั่วพิษดำ ฟอกฝีระกัวแก้วผล แก้วหูขาวรักษา แก้วหูดำแก้พิษ



ข้อมูลและภาพ : คู่มือชีเหล็ก (ชีเหล็ก) เพื่อสร้างอาหารสุขภาพชุมชน (Food Bank) สำนักวิทยบริการฯ มจร.ราชบุรี

แกงคั่ว
หัวตาลปลาช่อน



แก๊งนี้ซัดลั่นกับข้าวประจำครัวของคนเพชรบุรี
มานาน ไชโยเลยหระคนชนบทที่มีวิถีชีวิตเชื่อมพันกับ
ถิ่นซาดลั่น ข้าวบ้านจะเอาส่วนนี้ซัดลั่นก่อนมาปรุงแกง
เผ่าบ้านบุญนั้นหากินยาก เพราะเป็นตอนเดือนข้างขึ้นไฉน

เครื่องปรุง

หัวทกล่อน ๒ ถ้วย น้ำพริกแกงเผ็ด $\frac{1}{2}$ ถ้วย
น้ำปลา ๓ ถ้วย เนื้อปลาร่อนล้าง ๑ ถ้วย
① เติมน้ำร้อนนั้นพอ ๒ ช้อนโต๊ะ เกลือ, น้ำปลา,
น้ำตาลโตนด, น้ำมะขามเปียก

विद्यया

ขอขมาทูลขอเป็นอันาง ๆ เข้าในน้ำเกลือผสม
น้ำมะขามเปลือกประมาณครึ่งชั่วโมง เพื่อไม่ให้ไส้รั่ว จากสัน
ขมำจนฉิม แล้วเอาไปล้างน้ำ

หมอนักวิ่งไฟฟ้าจนเดือด ใส่ผ้าพันเท้าแกงเผ็ดลวกไป
กินให้แซ่บๆ พอเดือดใส่หัวหอม รสจันทน์อีกครึ่งจิง
ปรุงด้วยน้ำปลาและน้ำขมิ้นสด

ใส่เสื้อปลารุ่นเก่า เจิมหางกระรอกอีกด้านโดย พอเด็ด
ก็ใส่ถ้อย โรยใบมะกรูดหั่นฝอย

รับประทานได้

๔๔. อากาต บักม บาก เลี้ยวเข้า ร่องไถ...ที่ขุดแล้วมีซากปลาหลาย ปากไว้รอผู้มาทำ ๔๕



สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานเค้กให้กรมป่าไม้ เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ณ จังหวัดปทุมธานี เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 เนื่องจากการมป่าไม้มีกิจกรรมการดูแลป่าอนุรักษ์ด้านป่าไม้ในจังหวัดปทุมธานี ทั้งนี้เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับข้าราชการ และพนักงานกรมป่าไม้

นายสุวิทย์ วิฑนณณ์ อธิบดีกรมป่าไม้ พร้อมส่วนนายสุวัฒน์ อุทุมพรวิพันธุ์ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ร่วมกันเป็นประธานในพิธีทำบุญตักบาตรเนื่องในเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช 2554 ณ บริเวณสำนักงานอาคารเฉลิมพระเกียรติ กรมป่าไม้ เมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2553 โดยมีผู้บิณฑบาตรป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พร้อมส่วนข้าราชการ พนักงานของทั้งสองกรม ร่วมในพิธีทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ จำนวน 84 รูป



นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานเปิดกิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ปี 2554 ซึ่งจัดโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ณ อุทยานสัตว์ป่าอัมรินทร์นครพนม ชื่อมณฑล-อุดรธานี อ.เวียงสาบกกวาล จ.อุดรธานี เมื่อวันที่ 8 มกราคม 2554 โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ และหน่วยงานอื่นๆ เข้าร่วมจัดกิจกรรม สำหรับกรมป่าไม้ ร่วมกันสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 7 (อุดรธานี) นำกิจกรรมการแลกเปลี่ยนต่างๆ ตลอดจนนำนิทรรศการความรู้ด้านป่าไม้ไปร่วมจัดแสดง พร้อมทั้งนำกล้าไม้ชนิดต่างๆ ไปแจกจ่ายให้กับผู้ที่มาร่วมงานได้นำไปปลูกเพื่อร่วมทำดีเพื่อแผ่นดิน เพื่อพื้นที่สีเขียว และช่วยลด

โลกร้อน ทั้งนี้ นายสุวิทย์ คุณกิตติ รัฐมนตรี พต. ได้แจกของขวัญต่างๆ ให้กับเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมและขอชื่นชมในสิ่งดีๆ ของกรมป่าไม้ด้วย

กรมป่าไม้ ร่วมจัดกิจกรรมในงานลูกเสือโลกครั้งที่ 1 ณ ค่ายสิรินธร อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม 2553 – 2 มกราคม 2554 โดยกรมป่าไม้ ได้จัดนิทรรศการและบรรยายเรื่อง แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านการปลูกป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่าง การปลูกป่าในที่สูง ป่าประโยชน์และคุณค่าของต้นไม้ดี ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ให้ลูกเสือ เยาวชนจากทั่วโลก จำนวน 4,000 คน โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ร่วมสนุกและได้รับความรู้เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

